

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50 .	Negyed évre . . .	3 . . .
Égy óra . . .		Égy óra . . .	1 . . . 70 .
	Egyesszám ára 4 fillér.		

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MORICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A sertés kiviteli piacok és a sertés hus értékesítése.

Közli: **Steiner Jakab.**

II.

Most áttérek egy második tárgy fejtegetésére, a husok értékesítésére. A hus kétféle alakban értékesíthető és pedig, vagy mint nyers hus vagy mint feldolgozott hus, mely utóbbit másként hentes árúnak nevezünk. Lássuk először azon terveket, és utasításokat, melyeket a földművelésügyi kormány tett, a husok úgy bel- mint külföldi értékesíthetése érdekében. Tanaeszközöket tartott kiviteli vágóhidak építése felől, propagandát csinált husfeldolgozó gyárak alapításának és kiküldötte az országos gazdasági egyesület titkárát egy külföldi tanulmány utra, hogy a husok értékesítésének mikéntjéről, tegyen tanulmányainak befejeztével egy kimerítő jelentést, hogy ennek elmélete alapján egyengessük a világpiacon hus termékeink forgalmát.

Kezdem a fent sorrendben. A kiviteli vágóhidak a nyers hus értékesítését cselezőzzék. Az első, ilyen kiviteli vágóhidak építése, a Lajtha mentén volt tervezve. Elfelejtették kijelenteni, hogy az osztrák vagy a német piacot akarják e innen nyers hussal ellátni? Ha az osztrák piacról volt szó, akkor hátrább az agarakkal, minek ez a vágóhid? Hiszen az egyezmény szerint szállíthatjuk, akár labon, akár vasuton, élő állatjainkat Ausztriába, hát nincs semmi szükségünk ilyen kiviteles és veszélyes járóról, közvetítő rendszerre, mert míg a vámközösség meg lesz, szállíthatjuk élő állatjainkat és az nem is lehet másként és ha a múltban másként volt, az a gyöngeségünk eminens bizonyítványa, mert engedték magunkat kijátszani.

Ha pedig Németország piacaira szándékoztunk a Lajtha mellett építendő vágóhidról a nyers húst szállítani, akkor a hely kijelölése volt téves, mert innen nagyon messzire van a német határ és akkor a tervnek inkább Tencsénmegye felső részén Csacza vagy Zsolna tájékon kellett volna helyet keresni.

Azért mondtam, hogy állatjaink értékesítése közvetítve ilyen vágóhidak útján, veszélyes experimentálás, mivel a nyers hus romlandóságánál fogva, sok esélynek van kitéve. A nyers hus szállítását mindenütt csak kényszerből teszik, a hol az élő állat szállítása lehetetlenné van téve. A kényszer helyzet teremtménye a nyers hus szállítása és minek vágassa le a gazda vagy kereskedő állatját egy bizonytalan ár reményében, ha az élő állat eladásánál már tisztában van nyereségével, vagy veszteségével. Élő állatját a gazda vagy kereskedő eladja, pénzt azonnal megkapja, de mennyi ingadozásnak és esélynek van kitéve az a nyers hus, a melylyel speculálni nem lehet. Ez irányban elég sok szomorú tapasztalatokat szereztek az utóbbi időben exportőrjeink, a ki Németországba szállítottak sertéshúst és volt rá eset, hogy egész vagon rakományt meg-

semmisítettek, hogy a szállító vagyonának elvesztését tetézte a szállítási költségekkel. Hiszen nincsen kizárva annak a lehetősége, hogy az ilyen husszállítás nyereséggel is járhat, en csak fölakartam tüntetni, a kiviteli vágóhidak építésének szükségtelenségét, mert még nsm tartunk ott, hogy élő állatjaink értékesítésénél ezen utolsó kényszer eszközhöz folyamodjunk.

Ha már a kormány az állatok értékesítését levágott állapotban akarja a világ piacra bevezetni, akkor sincs szükség ezen kiviteli vágóhidakra, hiszen jelenleg szállíthatunk bárholon nyers húst és mindig jobb és közgazdaságilag előnyösebb ha a munka, a vagyon, a kereset képesség decentralizálva van és nem gyűl össze az esetleges kereset néhány speculáns kaszájában. Maradjon ezen kiviteli vágóhidak építése továbbra is a kezdeményezők és az igazgatósági tagságra aspiráló utak koponyájában és segítsen a kormány más rendelkezésére álló eszközökkel. Ha meg lesz az olcsóbb szállítási költség, ha meglesznek a jó hűtő kocsik és ha az üzleti conjunktúra olyan lesz, hogy a szállítás ki fog fizetődni, lesz elég vállalkozó, a mint volt jelenleg is, a mint észre vették, hogy a sertés hus szállítása Németországba megkísérlelhető.

Élő szarvasmarhát a németországi nagyobb városok vágóhidaira szállíthatunk és elég élénk a kereslet, az első rendű hizott marha után, azt szívesen veszik tőlünk a németek, ennek tehát nem kell a vágóhid. A sertést élő állapotában nem engedi bevinni, levágott állapotban szállíthatjuk bárholon, tehát ennek sem kell a kiviteli vágóhid; de ennek szállítása, vagyis a levágott sertés szállítása csak igen ritkán, kedvező alkalmakkor történhetik meg, ha, t. i. a sertés hus ára Németországban oly rendkívül magasra szökött, hogy a szállítási költségeken kívül, megbirjuk fizetni, a kivett magas vámot.

Ezen kedvező alkalom az utóbbi hónapokban meg volt és kereskedőink ébersége azt azonnal észrevette és meg is indult a nyers hus exportja. A földművelésügyi kormány is ki akarta venni részét ebből az örvendetes eseményből és akkor, mikor az export in floribus volt, a miniszterium egy fölhívat tett közzé, hogy az érdekelteket a már ösmert tényre figyelmessé tegye.

Ugyanazon osztálynak az érdemű vezetője, a honnan ez a figyelmeztetés kikerült, ezen új üzletágat hatalmas lendülettel fokozta, amennyiben kirándult Kőbányára és ott az exportőröknek kijelentette, hogy a leölt és szállítandó sertéseket jól meg kell tisztítani. Másik nevezetes ténykedése e tárgyban az volt, hogy egy szegedi ügynöknek, a ki Németországba rándult, hogy a szegedieknek a sertés hus eladását közvetítse, egy ajánló levelet adott, a mely levél, sajnos, hatástalan maradt, mert úgy a szegény szegediék, mint később a maguk kezére dolgozó ügynök: nagy kárát vallották hus szállítási vállalkozásuknak és azt a következtetést vonták le belőle, hogy jelen-

leg a hus szállítás Németországba nem mentesít bennünket veszteségtől, akár kiviteli vágóhidról, akár méltóságos protekcióval indul meg a vállalkozás.

Különbö szavazzunk köszönetet a méltóságos tanácsos ur döntő befoiyásu tevékenységének, bátha még érettebb gyümölcsöket is fog teremni a buzgóság; de addig, míg az bekövetkezik, tegyük ad actam a kiviteli vágóhidak terveit.

Most térjünk át a földművelésügyi kormányhoz azon tendenciájára, amely a husfeldolgozó gyárak alapítására irányult. A kormány ezen egyetlen helyes intenciója és elfogadható alapvető törekvése minden gyakorlati érzék nélkül, került tárgyalásra. Mi az a husfeldolgozó gyár? A nyers husnak és a többi állati termékeknek feldolgozása, hogy azok mint hentes árúk kerüljenek forgalomba. Ugy tudom, hogy ilyen telepek százával vannak az országban, és ha néhány olyan nagyszabású gyár létesülne, ezek a százak színylenek azt meg.

Tehát van husfeldolgozó gyárunk elég, nem kell, hogy a kormány segítségével új alakuljanak, de szükséges, hogy a kormány ezeket a meglévőket erkölcsileg támogassa, hogy a telepek tulajdonosait egy kis kalmár szellembe bevezesse, hogy azokat maradiságukból fölrazza, ambíciójukat feikeltse.

Nem láttam még egy kereskedelmi ügynökséget sem, amely debreczeni vagy kassai, vagy más nevezetesebb hentes áru különlegeségünk közvetítésével foglalkozott volna, pedig nagy czikk ez és jó szerencsénk hatalmas ajánló levél, mellyel hatványozni kellene jelenlegi forgalmunkat. Ki nem használt jó hírnevünk jellemzésére fölemlítem, hogy az olasz tengerparti városok több üzletében láttam, hogy hirdetik, hogy náluk debreczeni disznósír kapható, pedig azok a szegény kereskedők, talán még azt sem tudják, merre van az a Debreczen és bizonyára nem láttak még maguk előtt olyan embert, ki Debreczenből reá ruházott meghatalmazással, árulta volna a disznósírt.

Ezen nagyszabású tervezetéseknél, a melyek csak a frázisok értékén maradnak, sokkal practicusabb lett volna, ha a kormány két értelmes hentes legényt kiküld, egyet Strassburgba, megtanulni a pástétomok helyes készítését, egyet meg Braunschweigba, vagy Itáliába finom hentes árúk és mortadella készítésnek az elsajátítására. Sokkal több előnyünk lett volna ebből és jobban tudtuk volna javunkra fölhasználni, mint a nagyhangu, de érvényesíthetlen tervezeteket. A nagyobb szabású husfeldolgozó gyárak tervét elejthetjük, de nézzük most, mi az oka annak, hogy jelenlegi forgalmunk miért nem áll arányban nyújtható képességünkkel. A feldolgozó hus termékeink nem dominálják a piacot úgy, a mint azt elérhetnénk, ezen üzletág igen elvan hanyagolva és nem nyultunk azon milliók felé, amelyek, ezúton haladva, fellelhetők lettek volna. Távol van tőlem a yadaskodás, hogy talán jelen állapotunk elhanyagolt voltát a kormány közönyösségére hárítsam, itt a fellendülést, maguk az ipart üzök nem ápol-

jak eléggé, részben azért, hogy nincs elég üzleti szellemük, részben nem kezelik elég feltékeny gondal üzleti hírnevüket és részben nem ápolhatják, azon terheknél fogva, melyeket rendszerünk és állami életünk drágasága rájuk nyom. Most ezen indokokat, röviden, vegyük egyenként bírálat alá.

Hogy hentes iparosainknak nincsen elég jó üzleti szellemük, legfényesebb bizonyítéka az a sok hentes áru, a mely külföldről hozzánk beözönlik. A közönség, a reklamizálás behatása alatt kapkod a külföldi áru után, pedig jobbat nem kap az otthon készítetténél, csak drágábbat. Iparosaink tétlenül tűrik a külföldi versenyt és sem a közönség izlésehez, sem a már kényszerre vitt reklamhoz nem fordulnak. A most serdülő iparosok jobb jövőt engednek reményelni, mivel ezek több intelligenciával, tágabb eszmekörrel fognak a létérti küzdelem tereére lépni. Keresni fog a jövő nemzedék több összeköttetést és ha most Budapesten veszik a bécsi virstit, majd jönni fog az idő, hogy Bécsben kereset lesz a budapesti virsti után. Az emberek e tekintetben könnyen félrevezethetők, mert a reklám által híressé vált árut jobbnak velük és megveszik.

Nem örzik hentesek elég gondal hírnevüket. A sertésbetegségek elég gyakoriak és így természetes, hogy gyakori a kényszer vágás is. Ilyen kényszerből leölt sertés húsából készült hentesárúnak mindig marad egy utóíze, a mely azt a hentesárut gusztustalanú és izetlenné teszi. Hentesek az ilyen kényszerből leölt sertést olesón veszik meg és elég könnyelműek azt feldolgozni, ahelyett, hogy azt feltétlenül mint nyers húst adnák el, mert így kevesebb utóíze van annak. A földművelésügyi kormány egy rendelettel, a mely eltiltana a henteseket ilyen sertés húsok feldolgozásától, segíhetne egyszerre a bajon; hisz a földművelésügyi minisztérium állategészségügyi osztálya nagyon termékeny a rendeletek gyártásában, hat elférne ez az egy is, a mely a henteseknek is, a közegészségnek is hasznára lenne.

A feldolgozott hus áruk a világ piacon nem versenyezhetnek a többi államok hasonló termékeivel, mivel nálunk, a magas fogyasztási adók és a vágóhídi díjak és rendszerünk egyéb drágaságai annyira terhet rónak a nyers árukra, hogy a versenyt nem bírják. Tapasztalásból mondhatom, hogy Berlinben egy koronáért több hentes árut kapok, mint ma Budapesten, pedig ennek fordítva kellene lenni és ezt a súlyos regie költségek rovására kell írni.

Jeszenszky Pal az országos gazdasági egyesület titkára, külföldi tanulmány utjáról, a földművelésügyi kormányknak olyan jelentést tett, a mely jó esillapító szerül szolgálta a tervezetésektől lazban égő fejeknek. Függetlenül, minden befolyástól felszabadítva, önértékes hangon mondja el véleményét. E jelentés könyvalakban a nyilvánosság számára is megjelent. Nézeteltérés annyiban van közöttünk, hogy Jeszenszky Pal, a kiviteli vágóhidak építését csupán a sertés hús értékesítése céljából, elfogadhatónak jelzi, ée pedig azt teljesen elveten dőnek tartom. Nagy súlyt helyez Jeszenszky arra, hogy a szerb állatimportot tegyük lehetetlenné, mert ezáltal egy igen jelentékeny fölleségöl szabadultunk. De mit szálíthat az a szegény Szerbia, ha nem östermeléséből eredő árukat k Ez az egyedüli export cikké és mi ezimén kérjünk mi engedményeket saját kis iparunk számára. Szerbiától, ha őt, ettől az egyedüli, nálunk értékesíthető cikkével kizárjuk? Úgy hiszem, hogy ezzel a ter. vel nem fogunk foglalkozni.

A feldolgozott hus áruk külföldi forgalmában, nagy segítségünkre lenne a földművelésügyi kormány, ha a külföldön működő nagyon is jól dotált gazdasági tudósítóink által, az összeköttetést iparosaink és a külföld között létesítené.

Nem akarom azt mondani, hogy e nagy urak, magyar hentes árukkal menjenek házalni, a módot ezeo összeköttetés létre hozására én nem is akarom leírni, de ha már azok az urak ott vannak, ne legyen csupán csak az a hivatásuk, hogy jelentéseik, által a közönséget a tőzsdei haus vagy bais karjaiba kergessék, hanem foglal kozzanak minden mozzanattal, a mely a mi közgazdasági kérdéseink előnyére szolgál.

A feldolgozott hentes áru nem olyan romlandó, mint a nyers hus, azt messzi országokba lehet elszállítani szorgalommal és kitarással e tereen nagy jövő var reánk. Az elmondottak, nem is tartoznak szigoruan tárgyam keretébe, de úgy hiszem, hogy ezek is oly kérdések voltak, melyek nálunk egy igen nagy közönséget foglalkoztatnak. Állategészségügyi és állatforzalmi politikánkról csak a most kezdődő fejezetekben kezddek tárgyalni.

Vallásosság.

(T. I.) Az emberi kor történelmének egyik legvilágosabb tanúság tétele az, hogy az ősnépek erkölcesének szelidülését, a barbarismus köntöséből való kivetkőzést, a civilizáció-felé törekvés sikerét a vallás tette legelső sorban lehetővé s mihelyt egy nemzet megvetette nitét, letévedt amaz erkölcsi irányról, melyet a vallásosság mutatott meg előtte, a megsemmisülés forratagába sodortatott.

Nem szorul bizonyításra tehát, mert hiszen a fentiek általános igazságát csak a korlátolt elme, az eszbeli rövidlátás, vagy az istentagadás nem ismeri el, hogy közéletünknek elvi tendenciáinknak, a korszellem vívmányának, hatalmi törekvéseinknek, sőt nemzeti aspirációinknak sok fővonását a vallásos erzület domboríthaja ki s azért a morál, a hazafiság, a haladás jegyében született összes ténykedéseink sikerre emelésének egyik alapkövét a vallásosság kell, hogy képezze, mert ahol ez hiányzik, ott a finomultabb működési szervek csak alárendelt szerepeket játszanak s a nyers, durva anyagiasság kohójából raffinalatlan tömeg kerül ki, mely ellentállási és zuzókérességgel bír ugyan, de magához vonzani, forradni és forrasztani nem tud.

Éppen ennél fogva képtelenség ama vakmerően felállított tétel, hogy a vallásossággal a tudomány, a felvilágosultság, a haladás nem fer össze. Aki ezt állítja, az ezt is tagadja, hogy a nemes a hasznossal, a szellemi és anyagi erő az erkölcsivel nem egyesülhet, szóval a világrend fennállásának, fejlesztésének és fejlődésének alap oka nem az szerinte, ami hat évezreden keresztül a köztudatba ment át s a melyet mostan meggyöngíteni — szellemes bár, de erejét meghaladó és jobb ügyhöz méltó küzdelemmel — leginkább a természettudomány iparkodik, holott neki kellene a természet csodás működésének szemléltetésekör a végességét

határoló végtelenné fogalmában egyesíteni az emberiséget.

Ahol a fejlődéssel karöltve jár a valóság, ott megteremnek a hazafiság és közerkölcsiség virágai is.

E négy pedig csokorba füzve jelképezi egy nemzet boldogulását, szellemi és vagyoni gyarapodását, valamint hatalmát megállapító tényezőket, a melyeknek közreműködését provokálni, összhangzatossá téve aldásaiban e hon minden polgarát részeltetni Magyarország intéző köreinek elengedhetetlen kötelessége.

Földöntuli és földi boldogulásunk gondozására Istentől az egyházak, illetve az államok vannak hivatva s ezeknek egyaránt támogatva, oda kell működtetniök a rendelkezésre álló eszközöket, hogy az egyházakunk valláserkölcsei irányzatokat szolgáló magasabb eszmenyei törekvése, az embereknek az igazság es szeretet utján a szép, jó, nemes, tökélyes es hasznos felé való vezérlése hajótörest ne szenvedjen, hanem a gyakorlatiasság által élesztve, a valláserkölcsei nemzeti haladásnak s alakmentesítő tisztító tüze legyen.

Ebből a munkából azonban az egyedeknek is ki kell venni részüket s adozzon bar akarmelyik ritus szerint a honpolgar az egy igaz élő istennek, hogy a nagy cél elérhetővé téssek, — teremtsék meg maguk között a valódi, felekezeties kicsinyeskedő különbségeket fel nem állító, embertársainak erényeit meglátó, hibáit nem gunyoló beket, egyetértést.

„Concordia res parvae crescunt, discordia dilabuntur.“

Az elsőnek bekövetkezte, az utóbbinak elharitása nagyban függ a vallásosság érzésétől.

Keltsük fel, s apoljuk tehát azt szívünkben!

A jóvá nem hagyott költségvetés.

(37 százalék pótdadó helyett 47 százalék.)

Elsőnek adunk hirt hírfőn arról a feltűnést keltő belügyminiszteri rendeletről; mely az 1903 évi közgyűlésileg megszavazott költségvetést nem hagyja jóvá ellenben helyet advan Roncsik Lajos főszámvevő költségvetésének, elrendeli, hogy a főszámvevői költségvetést tekintsek a további ez ügyben tartandó tárgyalásoknál alapul.

Ez a főszámvevői költségvetés pedig a költségvetés hiányának fedezetéül 42 százalék pótdadót állapít meg.

A miniszteri leiratot teljes szövegében itt adjuk:

A város házipénztárának 1903 évre szerkesztett költségvetésirányzatot az ellen a városi t. főügyész, főszámvevő és főmérnök által beadott felebbezések folytán is felülvizsgálván, jóváhagyhatónak nem találtam, mert az előirányzat bemutatott alakjában nem alkalmas arra, hogy annak alapján a városi háztartás fennakadás nélkül vezetessék.

Ugyanis a városi főszámvéví által készített javaslat csakis azon szempontból tárgyalatott, hogy a valódi pótdadó szükséglet miként volna leszállítható, mely czélnak elérésére a már több ízben kifogásolt azon eljárás alkalmaztatott, hogy a bevételek minden alap nélkül és a költségirányzás tekintetében alkalmazandó rendszer teljes mellőzésével felemeltették, a kiadások pedig leszállították és így egy mesterséges mérleg állították egybe, a melynek jövéhagyásához a város érdekében hozzá nem járulhatnak.

Miután pedig meg vagyok győződve arról, hogy a város törvényhatósági bizottsága a költségvetésnek újabb tárgyalása során a helyzet tarthatatlanságát be fogja látni: felhívom a város közönséget, hogy költségirányzatát a városi főszámvéví realis javaslatának alapul vétele mellett újból állapítsa meg és az ekképen atdologzott költségirányzatot legkésőbb márczius hó 15-ig jóváhagyás végett terjessze fel.

A költségvetés egyes tételeire nézve következő észrevételeim vannak:

1.) A város épületei fentartási költségeinek minden rendszer nélkül való csökkentése vevélyes, mert ezen eljárás mellett a város közönsége ezen vagyont az elertektelenítésnek teszi ki.

2.) A bevételek 6. czime alatt az erdők jövedelméből előirányzott többlet teljesen képzéleti alapon lévén felvéve: ezen czim alatti jövedelmek a városi erdömester által felelőség terhe alatt készitendő részletes kimutatas alapján helyesbitendők,

3.) A bevételek 13 czime alatt csakis a városi szeszfogyasztási pótlék van előirányozva. Miután azonban a város bor után is gyakorol ilyen adószedést, felhívom a város közönséget, hogy jelentse fel, hogy miért nem irányoztatott elő ezen czimen varható jövedelem.

4.) A bevételek 14. czime alatt a kövezetvám jövedelméből 130 ezer korona irányoztatott elő, ellenben kövezési czelokra csak 80 ezer korona fordítatik.

Miután azonban a kövezetvám jövedelem kizárólag kövezési czelokra fordítandó, eunnélfogva felhívom a város közönséget, hogy a kövezetvám jövedelem teljes összegét, leütve a beszédesi költségeket, a városi kövezet fejlesztésére fordítsa: annál is inkább, mivel a közlekedése utak jókarban tétele egyik leghatalyosabb eszköze a város fejlődésének. Azon czélnél pedig, hogy a kövezetvám jövedelmének felhasználása menél behatóbban ellenőrizhető legyen: elrendelem, hogy a kövezetvám jövedelem a házipénztári költségirányzatból kivéttessék és külön alap kezeltessek, melynek külön költségvetése a házi pénztári költségvetéssel együtt tárgyalandó, es azzal együttesen terjesztendő jóváhagyásom alá.

5. A bevételek 16—3-ik tétele alatt előirányzott 4107 korona megtérítés törlendő, mivel a városi világiási üzem tényleg gépész-mérnöki fizetési czimen a városnak nem tartozhatik.

6. A kiadások 15 czimének 12—18 tétele alatt felsorolt kölcsönök törlesztési részletei leszállították. Minthogy azonban meg nem engedhetem azt, hogy a város kölcsönei a kormányhatóságilag jóváhagyott törlesztési tervtől eltérően fizettessenek vissza: elrendelem, hogy pótlólag a szabályszerű törlesztési részletek irányoztassanak elő.

7. A kiadások 20—13 tétele alatt felvéve volt löverseny díj töröltetett, Minthogy azonban ezen díj megfizetésére a várost a szerződés kötelezi, ennélfogva ezen összeg pótlólag előirányzandó.

8. Végül felhívom a város közönséget, hogy a költségeloirányzat mindazon tételeit, melyek a 3 év átlag alapján irányozandók elő, tényleg ezen átlagnak megfelelő összegben állapítsa meg.

A Dohányosi féle dülő uti, elemi iskola építési a fentartási, felsőbb leányiskola fentartási, Földi, iparközéptanodai, ipariskolai, ingatlanrendezési, kórház építési, községi adohelyét pótló, reáliskolai, szépi-tészeti, színházi szimnű, Tisza ármentesítő, tüzi, világítási és nyugdíj alapokról szerkesztett külön költségeloirányzatokat eznel jóváhagyom. Utasítom azonban a város közönséget, hogy pótlólag tüzetesen vizsgáltsa fel azt, hogy a nyugdíjalap vagyona 215490 korona 86 fillérről mi módon apadt megint 189923 korona 83 fillérré, a midőn ezen alapnak voltaképen növekedni kellene.

Megjegyzem, hogy az ujonnan ki egész tett törvényhatósági bizottságról és az ujonnan választott tisztviselők ügybuzgalmától reménylem, miszerint a városi háztartás rendezésének alapját képező realis költségirányzat összeállításának munkájánál a város jól felfogott érdekében körül tekintéssel fog közreműködni.

Budapest, 1903. február 6.

a miniszter helyett

Gulner

államtitkár.

Emlékezés Debreczenre.

Üdvözöllek te szép város,
Kálvinista Róma;
Repes szívem örömébe,
Hogy láthatlak újra.

Betekintve a multakba,
Azon gondolkozom,
Mily boldog voltam itt veled,
Szerető angyalom.

Itt kezdtük meg az életet,
Egymást hön szeretttük,
Az élet nehéz küzdelmeit
Közösen viseltük.

Gazdagok soha nem voltunk,
De azért szegény sem,
Hogha beletekin'hattünk
Egymásnak szemébe.

De a könyörtelen halál,
Ezt mind ketté tépte . . .
Sorsom az lett: menjek vissza
A szülőföldemre.

De eljöttem sirhalmodhoz,
Messze idegenből . . .
Megkérdezni: susogsz-e még,
A mi szerelmünkről? . . .

Körülted néma csend honol,
Te nem felelsz nekem;
De, hogy odalent is szeretsz:
Érzi fájó szívem.

Még egy csókot a fejfádra,
S aztán elbucsuzom . . .
Nyugodj békén s maradj tovább
Az én őrangyalom.

Isten veled édes város,
Kálvinista Róma!
Emléked oly szeretettel
Van szívembe írva.

De mielőtt elbucsuznám,
Azt kérem tőletek,
Ha meghalok, adjatok a
Temetőbe helyet.

Özv. Kósa Barnáné.

NAPI HIREK.

Protestáns estély.

A collegiumi Hit'anszaki Önképző Társulat 1901. márczius hó elsején rendezti ötödik s ez évben utolsó protestáns estélyét. A multaknak fényes sikere egyfelől, másfelől a szereplők szellemi egyénisége az eddigieknél is nagyobb, hatalmasabb sikert biztosítanak már előre ez estélynek. Sáfrány Lajos tanítónőképezdei tanár fog első sorban felolvasást tartani, melyre menő tudományosságával bonczolgtatván a modern kor hit és erkölcsstani ferde kinövéseit szemben azzal a tiszta evangéliumi keresztyénséggel, mely a kálvinizmusban, mint a Krisztus tanítása szerint megvalósított látható anyaszentegyházban megnyilatkozik. Ezután Teléki Janka kisasszony emeli az estély szellemi színvonalát a mai kor egyik legkiválóbb vallásos írójáról tartandó irodalmi tanulmányával. Schmidt Mariska és Török Erzsike kisasszonyok pedig nagyobb szabasu ének-szammal fogják változtatossá és vonzóvá tenni a műsort. Ezen kimagaslóbb pontok mellett az önképző tarsulat kiküldötte fog szavalni s az elnök záró beszéddel zárja be a protestáns estélyek ez évi sorozatát, miközben a főiskolai énekkar és a Dóczy intézet vegyes kara összhangzatos énekszamaikkal szereznek nagy élvezetet a hallgató közönségnek. Tekintettel azonban a terem kicsiny voltára s a tulzsfuoltságra elhatározta az Önk. Tars., hogy számozott ülőhelyekkel fogja rendezni ez estélyt. Mivel pedig ilyen ülőhelyek csak nagyon mérsékelt számban voltak kibocsáthatók ezuton kéri fel az elnökség még a meghívók szétbocsátása előtt azon m. t. közönséget, kik a mult ünnepélyekre is kaptak meghívókat s erre eljönni óhajtanak, hogy mai naptól kezdve febr. 22-ig az Önképző Társulat elnökénél (Harsányi Pal, collegium II. em. 14.) akár személyes, akár levében való megkeresés által helyeiket lefoglalni, illetőleg jegyeiket atvenni sziveskedjenek. Ülőhelyek ára 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hirtapilag nyugtáz a rendezőség. A le nem foglalt jegyek febr. 22-től Csáthy Ferencz könyvkereskedő urnál a meghívók előmutatása mellett lesznek válthatók.

A lelenczház ügye.

Frank Rezső közegészségügyi felügyelő, Ibl műépítész, — mint jeleztük — tegnap Debreczenbe érkeztek, hogy a lelenczház ügyében megállapodásra jussanak Debreczen törvényhatóságával. A miniszteri kiküldöttek tegnap délelőtt Puky Gyula főispánnal, Kovács József polgármesterrel, Vecsey Imre főjegyzővel együtt megnézték azokat a helyeket, a melyeket a törvényhatósági bizottság kijelölt. De sem a nagyerdő, sem a régi sertésvásár-teret, sem a Hatvan-utca végén levő Lamarche-féle fatelepet nem találtak alkalmasnak. — Az est folyamán egy negyedik terület jött kombinációba a nagyerdei fürdőház megett terület. Erre vonatkozólag megegezés jött létre, hogy a mai nap folyamán helyszíni szemle lesz.

Eljegyzés.

A debreczeni Pongrácz Géza fiók kereskedésének tulajdonosa Michelstädter Sándor eljegyezte Reich Vilma kisasszonyt Nagyváradról.

A gázvilágítás fejlesztése.

A város házi kezelése alatt levő légszuszgyár igazgatója, Debreczeni Jenő részletes tervezetet dolgozott ki a világítás, illetőleg a csőhálózat kibővítésére. Ezt a tervezetet a közgyűlés elfogadta és felterjesztették jóváhagyás végett a miniszterhez. A miniszter értesítése ma érkezett le. A tervezetet változatlanul jóváhagyja. A légszuszgyár igazgatója most már a jövő hó elején megkezdheti a munkálatokat és a télre ismét mintegy husz olyan utcát látnak el legszuszvilágítással, melyekben addig híresen volt a gázlámpának.

Számunkérőszék a városházán.

A városházán ma délelőtt Puky Gyula főispán elnöklésével a számunkérőszék ülésezett, mely alkalmával a tisztviselők számoltak be munkásságukról.

Meghívás.

Az ev. ref. egyház presbyteriuma a február hó 8-án el nem intézett ügyek tárgyalására végett február hó 12-én csütörtök d. u. 3 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30 §-a értelmében „a jelenlevők többsége határoz.”

A katonai csapatkórház és a miniszter.

A törvényhatósági bizottság december hónapban tartott ülésén nagy szótöbbséggel azt a határozatot hozta, hogy a közös katonai csapatkórházat, a mely meglehetősen siralmas állapotban van, nem fogja felépíttetni. Ezt a közgyűlési határozatot Puky Gyula megfellebbezte a belügyminiszterhez. A belügyminiszter tegnap érkezett leiratában tudatta a város közönségével, hogy a főispán felebbezésének helyt adott — s a közgyűlési határozatot jöva nem hagyja. A belügyminiszter kimondja leiratában, hogy a városnak törvény által előírt kötelessége, mert a hol 500 főnél nagyobb állományú katonaság van, ott az építkezés alól kibujni nem lehet.

Magyar tánczok tanulása.

A főiskolai ifjuság körében tudomásunk szerint az idén mozgalom indult azon célból, hogy a régi és újabb magyar tánczokat megtanulva, lassanként minél szelesebb körben megismertessék és így megkedveltessek azokat a közönséggel. Az akadémiai ifjuság ugyanis, felbátorítva azon szép sikertől, melyet már a tavaly ilyenkor is rendezett magyar tánczfolyammal, de különösen az „Országos Ref. Tanáregyesület” első közgyűlése alkalmával a városi színházban (1902 apr. 2-án) rendezett fényes hangverseny és műkedvelői előadás keretében bemutatott daliás magyar tánczokkal elérték, — e hó közepén újabb tanfolyamot szándékoznak szervezni Alföldy Károly kiváló táncztanárunk vezetése alatt. — A jog- és hittanhallgatók közül már eddig is sokan feliratkoztak a tanfolyamra, a kik a napokban értekezletet tartanak s közös megállapodás után elfognak menni több intelligens családhoz, a pájos tánczosnók és igaz magyar érzelmű honleányok felkérése végett. A tandíj a hetenként 2—3 órán tartandó, pár hétig tartó tanfolyamra mindössze 6 korona lesz. — Örömmel üdvözljük az akadémiai ifjuság

ezen magyar ifjakhoz méltó, hazafias mozgalmát s kívánjuk, hogy kellő siker koronázza buzgalmukat! A szülőknek pedig szíves figyelmükbe ajánljuk a hölgyek felkérésére nemsokára menendő ifjakat: támogassák őket igaz magyarokhoz illően!!

Tagjelölések az ipartestületnél.

Az ipartestület tanácstermében tegnap délután három órakor a fodrászok, 4 órakor a sütők, czukrászok és mézeskalácsosok szakosztálya tartott előjárósági tagjelölő gyűlést. A szakosztályok teljes és népes ülésén Tóth Kálmán jegyző elnököt. A fodrászok rendes tagul ismét Friedvalszky Rezsőt, póttagul Reiter József borbélyt jelölték. A másik szakosztály Konrád János eddigi rendes tag helyett Riesz Lipót czukrászt, póttagul Bódogh Gyula mézeskalácsost jelölte. A jelölő ülések a legnagyobb csöndben, pártoskodás nélkül folytak le.

Péczy sirja.

Csodálkozva, megütközve kell az utóbbi időben tapasztalnunk, hogy Debreczen városa és az es collegium nem viseltetik elhunyt nagyjai iránt oly kegyelettel, mint a minőt azok töle megérdemelnének. Nemrég Csokonai halálának évfordulója suhant el nyomtalanul felettünk, most egy másik kegyeletstést kell szóvá tennünk. Péczyről, a collegium híres tanáráról, a Péczy alapítvány alapítójáról van szó, kinek annyit köszönhet a collegium, kiről e napokban a Kisfaludy társaság is megemlékezett s kinek kegyeletes emlékével úgy látszik, csak a collegium nem törődik. A Kossut-utczai temetőben nyugszik a nagy halott, behorpadt sirját a vad cserjék egészen elfedik, a sarkó is mohlepten, düledezve áll s ha egy idegen megy el mellette, bizony sejtelve se lehet róla, hogy itt egy jeles ember hamvai nyugosznak. Pedig Péczy megérdemelné, hogy sirját rendben tartsák, megérdemelné főképp a collegiumtól. Felhívjuk erre az illetékes körök figyelmét.

A szerkesztőségől.

Lapunk felelős szerkesztője párnapi tartózkodásra Hajdunánásra utazott és az utóbbi napokban betegeskedvén is türelemre kéri azokat, kik hozzá szerkesztőségi ügyekben felvilágosításokért fordultak. E felvilágosításokat és üzeneteket hazajövele után fogja megadni.

Feloszlatják a Házat.

Az utóbbi napokban gyakran merült fel politikai körökben az a hír, hogyha az ellenzék nem enged, feloszlatják az országgyűlést. A „Magyar Világ” egyik munkatársa felkereste az ellenzéki pártok vezetőit s kikérte veiményüket e híresztelésekre vonatkozólag. Barabás Béla az országos függetlenségi párt nagynevű alelnöke többek között a következőleg nyilatkozott. Pártja előtt két megoldás van csak. Vagy vonják vissza a javaslatokat végleg és teljesen, vagy oszlássák fel a házat. A nemzet igazat fog adni az ellenzéknek; ha pedig még sem tenné, akkor ne panaszkodjék, hanem viselje béketűrőssel fokozott terheit. A függetlenségi párt mindent el fog követni a javaslatok ellen. Annyiszor megvádolták

már következzelenséggel, megalkuvással, hogy ez esetben a becsülete forog kockán, amely elvész, ha a párt a harcot beszüntetné és leszerelné. A katonai javaslatok megszavazása sokkal nagyobb baj lenne az országra nézve, mint a Ház feloszlatása. Ezért nem szabad a függetlenségi pártnak még csak törődnie is a Ház feloszlatásával való ijesztgetéssel.

Kinevezés.

Igyártó Sándor debreczeni főügyész Székely Ákos tabi járásbírói irnokkot a debreczeni főügyészseghez irnokká nevezte ki.

Lesz-e házbéradó?

A házbéradó összeírásának nehéz és sok időt igénylő munkáját a bizottság tegnap délután fél négy órakor befejezte. Az utolsó ház, a hol a küldöttség megjelent Kiss József Hajnal-utczai eszmadiamester háza volt. A bizottság a végleges eredményt 8—10 nap múlva fogja közzé tenni. Az összeírás eddigi eredménye azt mutatja, hogy ez idő szerint még nem lesz Debreczenben házbéradó.

Zilahi és Zilahiné Debreczenben.

Zilahi Gyula, az egész ország Zsülje és felesége, Singhoffer Vilna e hó végén Debreczenbe jönnek. A Zion-egylet hívta meg a kitünő művész-párt, hogy a február 28-án rendezendő hangverseny-estélyén közreműködjenek. Zilahiék elfogadtak a meghívást és Zilahi Gyula szavallattal, felesége énekszámokkal vesz részt a hangversenyen melynek egy pontját Jeszenszky Csáder Irén tölti be.

A Debreczeni csendőrkerület beosztása.

Kosztka Pál esendőralvezredes és Ferenczy Gyula dr. honvédelmi miniszteriumi titkar tegnap este Debreczenbe érkeztek és ma értekezletet tartanak a csendőrkerület ügyében. A tanácskozásokon, a vendégeken kívül Hajdumegya és Debreczen képviselői vesznek részt. A mai értekezlet a kerület területi beosztásával is foglalkozik.

Ludvigh Gyula nyugdíjazása.

Daczára a czáfolatnak, biztos forrásból kapja a hírt P. N., hogy Ludvigh Gyula, a m. kir. Államvasutak elnök igazgatója, kevés idő múlva nyugdíjba megy. Nyugdíjaztatása alkalmával Ludvighot ő felsége, akinek régi, kedves embere, v. b. t. tanácsossá fogja kinevezni. A nyugdíjazásnak egyetlen oka, hogy Ludvigh már régóta szolgál és pihenésre vágyik, bár kiváló szaktudását, ambícióját és tevékenységét a M. Á. V. neheze tudja majd nélkülözni. Megemlíti itt az illető újság, hogy Schober Albert igazgató, miniszteri tanácsos nyugdíjazási kérvénye már a kereskedelmi miniszteriumban van és kevés idő múlva Láng Lajos a kérvényező kívánsága szerint fog dönteni.

Meghívó.

A debreczeni dalegylet f. hó 12-én d. u. 5 órakor, az ügyvédi kamara helyiségében választmányi gyűlést tart. Tárgyak: A kurucz est előkészítése. Közgyűlés ideje. — Az elnökség.

Bimbóhullás.

Gara Alajos gazdálkodó 1 éves kis leánya skarlátban elhunyt. A kis halott temetése ma délelőtt volt.

Az a bizonyos katonai nevelés.

Most, hogy a katonai javaslatok alkalomból Fejérváry báró olyan nagyon védelmére kél a „hazafias“ szellemű katonai iskoláknak, éppen kapóra jön ez az élénk s hangos bizonyítéka a hazafias szellemnek. A temesvári hadapródiskola, amelyet nem egyszer tisztel meg látogatásával a honvédelmi miniszter, arra jó, hogy az ő képére és hasonlatosságára idomítsa a magyar katonai növendékeket, a jövő magyar tisztjeit. Ebben a katonaiskolában egy egész sereg tábornoki mellszobor áll s alattuk az illető generális ur hadi tettei és ott áll a hirhedt emlékü Jellasich szobra is, az ő neve alatt harczai tettek felsorolva nincsenek, de szó-ról-szóra ez áll a szobor alatt:

„Jellasich Josef Graf. k. k. feldzeugmeister, Banus von Croatien und Slavonien. Als hohes Vorbild edler Kriegestugend, Aufopfernder Vaterlandsliebe und unerschütterlicher Anhänglichkeit an den Monarchen — des Ideal eines ritterlichen Soldaten.“ Magyarul: Jellasich József gróf cs. és kir. tábornok, Horvátország és Szlavonia bánja. Mint a nemes hadierények, önfeláldozó hazaszeretet s az uralkodó iránt való rendíthetetlen ragaszkodás mintaképe — ideálja a lovagias katonának.

Jellasichot ime így állítják mintaképnek a magyar ifjak elé, így méltelyezik meg gondolkozásukat, így fertőzik meg nemzeti öntudatukat. Mintakép, ideál — a hazaáruló, — lovagias katona — a hóhér — és a hazaszeretet bajnoka — a hazátlan kalandor.

A mindszei leányok.

Érdekes küldöttség jött e napokban Tary István mindszei főszolgabírónál. A küldöttség Mindszei község szép leányai-ból alakult, akik a főszolgabírot arra kérék, hogy vonja vissza a táncmulatságokat tiltó rendeletét. A főszolgabírot ugyan arra való tekintettel, hogy a mindszei fiatalság a táncmulatságok alkalmával rendszerint botrányos verekedéseket rendezett, még a mult hó elején mindennemű nyilvános táncmulatságot betiltott. A fiatalság egyideig tette ezt az állapotot, később azonban megkérték a főszolgabírot, hogy vonja vissza a szigorú rendeletét. A főszolgabírot hajthatatlan maradt. A mult hét elején aztán 17 szép mindszei leány jelent meg a főszolgabírot előtt. A küldöttség vezetője az ottani bíró leánya volt, aki alig hogy beszédébe kezdett, a többi 16 leánynak is megeredt a nyelve s fájdalmasan panaszkodtak arról a csapásról, amely a főszolgabírot ismeretes rendeletével őket érte. Csak nagynehezen lehetett elcsitítani a böbeszédű, teljesen elkeseredett leányokat s ekkor a szónok elmondta a jöveteleik célját. — A főszolgabírot még ez sem hatotta meg s kijelentette, hogy előbbi elhatározását továbbra is fentartja. A leányküldöttség lehangelve, reménytelenül távozott. A napokban aztán váratlan esemény történt. Ismét megjelentek a leányok a főszolgabírotnál, egy-egy községi bizonyítvánnyal, a melynek alapján cselédkönyvet kértek a főszolgabírotól, kijelentették, hogy inkább elmennek vidékre szolgálni, ahol legalább táncolhatnak is, semhogy az egész farsangon tétlenül üljenek. A főszolgabírot meghatotta a lányok szilárd elhatározása s kijelentette, hogy visszavonja a szigorú rendeletét. A lányok lemondtak a cselédkönyvről s nagy örömmel távoztak a hivatalból s aznap már az egész falu tudta, hogy szabad lesz ismét táncolni.

A kereskedő bál.

A debreczeni kereskedők jövő hóban bált rendeznek. Az elnökségtől a bál rendezése ügyében a következő értesítést vet-

tük: A kereskedő táncestélyt rendező biz. holnap 12-én Csütörtökön tartja a kereskedő ifjak társulata helyiségében (Dréher épület) este 8 és fél órakor nagygyűlést Kaszanyitzky Andor és Erber Ernő együttes elnöksége alatt — melyen mindazon előkészületek fognak elintéztet nyerni, a mely az estélyt mint az idei mulatság egyik legsikerültebikét kiemelje Felkéréstnek tehát azuton a rendező urak szives megjelensre.

Meghalt gyónás közben.

Megható történet hírt hozza Egerből a táviró. Fletter Lujza odaváló öreg leány gyónni ment. Szegény öreg leánynak sok bűne nem igen lehetett. Mindenki béketűrő, jószívű teremtésnek ismerte, a ki még a légynek sem ártott. Mindazonáltal lelki feloldozást kért a gyónató paptól. Meg is kapta az abszolúciót. De alighogy a lelki atya feloldotta, a szegény leány eszméletlenül esett össze és meghalt. Így megtisztulva földi büneitől, salaktól, ment át fájdalom s szenvedés nélkül az örökkévalóságba.

Merénylet egy vonat ellen.

Szamosújvárról írják, hogy a Kolozsvárról este hat óra tizenöt perczkor érkező vonatra a dengelegi állomás elhagyása után egymásután két lövést intéztek. Az egyik golyó egy harmadosztályú kocsii oldalát érte és nem tett kárt, a másik áttörte egy másodosztályú kocsii ablakát s az ablakkal szemközt, a podgyász állvány előtt esett le. Szerencsére komolyabb baj nem történt.

Képviselő, mint cselédszerző.

Egy vidéki lap közli a következő épületes és karakterisztikus dolgokat. Sok mindenféle foglalkozása van a magyarországi kerületek képviselőinek. A legfurcsább azonban dr. Lurtz Károly szász nemzetiségi képviselő, a hirhedt magyarellenes izgató. Az alldeutsch képviselő, akivel sok baja van a magyarságnak, Brassóban évek óta azzal foglalkozkodik és akként játsza kisdéd játékaikat, hogy a szász és magyar házakhoz szász cselédeket ajánl be. A jeles képviselő ezt azért cselekszi, nehogy a székelly cselédekkel a magyar szó terjedjen Brassónak népe között. — A zöldszász vezér már évek óta cselekszi ezt a cselédszerző munkálatot. Amint hitelt érdemlő hírforrásból tudjuk, azoknak a szász családoknak, akik magyar vagy székelly cselédet fogadtak, hosszabb leveleket szokott írni, amelyben rendszerint kikel az ősi vérenek megtagadásával szemben. Így vértetik föl a nemzetiségek magukat, így dolgoznak a vezéreik és mi ezzel szemben nem cselekszünk szemmit, éppenséggel semmit.

A zemplénmegyei panama.

Sátoralja Ujhelyből írják, hogy a vármegyei gyámpénztárban megállapított nagy hiányok miatt a közigazgatási bizottság Dongó Gyárfás Géza főszámvevőt, Schön Miksa pénztári ellenőrt és Guseo Ferencz gyámpénztári könyvelőt állásuktól fölfüggesztette, úgy ellenők, mint Némethy József arvaszéki elnök, Mészák István tiszti főügyész és Klimó Menyhért nyugalmazott pénztári ellenőr ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte és kimondotta, hogy a pénzkezeléssel megbízott közegek összes vagyonára, Némethyt és Mészákot kivéve, folytatólagos biztosítási végrehajtást kér.

Orgia az oltár előtt.

Felháborító büneset bírói tárgyalásáról kapunk hírt T.-Szt.-Miklósról. — A mult év decemberében a legények és leányok egy

temetésről visszatérve, bementek a templomba a hol — a plébánia feljelentése szerint — a következő megbotránkozató jeleneteket rögtönöztek: A legények fölmentek a kórusra s ott orgonáltak s trágár dalokat énekeltek; a legények felöltöztek a misemondó ruhába, egymást meggyóntattak, megaldottak, az oltári csengelyű pedig ez alatt csengett, végül fülsiketítő larma közt kánkánt jártak az oltár előtt. Vallás elleni véttség miatt kerültek a büntető bíróság elé a magukról megfélekedezett fiatalok, amely ügyben tegnapelőtt volt a tárgyalás. A vádlottak tagadták, hogy ők illetlenül viselték volna magukat s minthogy a tanúk is csak azt igazolták, hogy egy legény megnyomta az orgonát, egy leány pedig megrázta a csengelyűt, a bíróság fölmentette a vádlottakat, amiben a feljelentő lelkész is megnyugodott.

Miksa császárné nagybeteg.

Sorstól megviselt, szerencsétlen öreg asszony éli ötödik napját Brüsszelben. Valamikor hódolattal, fénynyel körülvett uralkodó neje volt, ma csak egy beteg öreg asszony. A tragikus véget ért Miksa császár boldogtalan özvegyéről, Sarolta császárnőről, azt írja az Etoile Belge, hogy nagybeteg. Az utóbbi napokban már válságos volt az állapota, úgy, hogy a környezete elkészült a legvégsőre, tegnap óta azonban valamivel jobban van a császárné.

Szerzetesből fináncz.

Kassáról nem hétköznapi dolog hírt hozza hirül egyik munkatársunknak egy levél. A ferenczrendiek zárdájában élt három eszterdön át Csermák János nevű barát. Csermák a napokban kilépett a szerzetből és felvette magát a kassai pénzügyörsegnél, ahol mint felvizgyazót alkalmazták. A szerzetest a rend elhagyására az birta rá, hogy özvegy édesanyját, akinek ő az egyetlen tamasa, segélyben részesítse. Kilépése előtt három kath. egyházmegyéhez folyamodott, hogy a világi papok sorába felvegyék, de kerelmet nem teljesítették. Most a kassai pénzügyörsegnél szolgálja az államot napi kilenczven krajczár díjazásért.

Távirat.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 11.

A képviselőház Apponyi gróf elnöklésével ülést tartott. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése kerül házszabály vita volt, miután csak 84 képviselő volt jolt jelen. Elnök negyedórára felfüggesztette az ülést, majd újból megnyitva, Kubik Béla, Lengyel Zoltán, Benedek János, Rakovszky István, szólaltak fel és tiltakoztak Daniél alelnök tegnap tartott ama eljárása ellen, hogy a Ház határozatképességét nem vizsgálta meg.

Beóthy Ákos azt indítványozta, hogy a miniszterelnöknek az ülések meghosszabbításáról szóló javaslatát a holnapi ülésre újból tüzzék ki.

Egy órakor Apponyi zárt ülést rendelt el.

Lemondott képviselő.

Budapest, 1903. febr. 11.

Apponyi Albert a képviselőház ülésén bejelentette, hogy Györfi Gyula képviselő mandátumáról lemondott.

Hangverseny.

A hajdusoboszlói iparos dalkör 1903. február 15-én a „Pavillon“ összes termeiben, saját pénztára javára zártkörű hangversenyt rendez. Beiepti-díj: személyenként 1 k. 40 f., családjegy 4 k. A hangverseny kezdete 7 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. **Műsor:** 1. „Cserebogár.“ Dopplertől. Előadja a dalkör. 2. „Kakasülön“ monológ Gabanyitól. Előadja Káldy Janos ur. 3. „Benigna“ dal a „Balaton regéből“ előadja a vegyes kar. 4. A „légy“ monológ. Előadja Lázár Antal ur. 5. „Szendergő“ Eszaki ten geresz dal. Előadja a dalkör. 5. „Magyar dalok.“ Előadja a dalkör. Tánccz virradtig.

A tanítói oklevelek értéke.

A m. kir. közigazgatási bíróság 1639-902. szt alatt elvi jelentőségű határozatot hozott. Kimondotta, hogy tisztviselői minősítés szempontjából a tanítóképzede elvégzését a főgymnasium vagy realiskola tanfolyamának befejezésével és az érettségi vizsga letelével egyenértékűnek kell tekinteni. A határozat hozatalára az a panasz adott alkalmat, melyet egy tanítónak városi pénztárosra történt választása ellen egyik vidéki város képviselő-testületének tagja intézett a bírósághoz. Már a jelölés ellen tiltakozott az illető képviselő-testületi tag s bár az illetékes vármegyei hatóság a választás ellen beadott felebvezésben határozottan kimondotta, hogy a tanítói oklevél egy közoktatásügyi minisiteri rendelet alapján a gymnasiumi érettségivel egyenértékű s a tanítói oklevél alapján jogosan választott meg pénztárosnak, felsőbb forum elé vitte az ügyet, mely azonban a tanító javára döntött.

Hegyi Antal Fairporton.

Az Amerikai Hirmondó jelenti: Hegyi Antalt a clevelandi püspök megerősítette a fairporti O. plébániában, s ő f. hó 11-én meg is tartotta új hívei között a beköszöntő beszédet. A fairportiaknak a püspök átadta az irek által ott néhány évvel ezelőtt épített róm. kath. templomot, melyet ezuttal a közönség hitfelekezeti különbség nélkül zsufolásig töltött meg. Hegyi számára a hívek addig, míg a parókia felépül, külön házat béreltek, melyet csinosan és kényelmesen be is bútoroztak már. Érdekes megjegyezni, hogy Hegyi Antalt a south bethlehemiek is meghívták plébánosnak, de ekkor már a fairportiaknak kötötte le szavát.

Értesítés.

A „Bikur Cholim“ debreczeni betegsegélyző egyesület választási bizottsága ezennel értesíti a t. egyleti tagokat, hogy az 1903. évre érvényes választói névjegyzéket összeállította és azt f. évi február hó 20 ikáig az egyleti helyiségben (Sas utca 2. sz.) közszemlére kitette, hol a netaláni kihagyások vagy jogtalan felvételek elleni felszólalások írásban benyújthatók. A „Bikur Cholim“ debreczeni betegsegélyző egyesület választási bizottságának 1903. február 10 én tartott üléséből. A választási bizottság.

A „Karikás“ érczlap

szerkesztősége és kiadóhivatala Szent-Anna-utca 2. szám alá (bolthelyiség) helyezte-tett át.

A Korona Takarékos és hitelszövetkezet

1903 ik évi jan. 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piacz-utca 6. sz. alatti helyiségében teljesíthetők. Minden

törzsbetét után **hetenként 1 korona fizetendő.** Az intézet előnyei: **törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek**, kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékosagot, továbbá minden törzsbetét után **200-260 korona kölcsön kapható.** Miután a szövetkezet a kölcsönnek külön visszafizetését nem kívánja, hanem a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönei könnyű visszafizetési módozat által különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak és hivatalnokoknak egyaránt. **A kölcsönök kezesség mellett, betétlázásra és biztosítékul elfogadható értékekre adatnak.**

A két évtársulatba beiratkozott 1529 tag heti 6948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 464,721 korona. **A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül törthet.**

SZINHÁZ.**Műsor:**

Szerdán, „C“ bérlet. Denise. Szinmű. Csütörtökön, „A“ bérlet. (negyedszer) Loute. Bohózat.

Pénteken, „B“ bérlet. Agglegények. Vigjáték.

Szombaton, „C“ bérlet. San Toy. Daljáték.

Vasárnap délután Egy görbe nap. Bohózat. Este Felhő Klari. Népszinmű.

Felhívás**a városi tisztviselőkhöz!**

1898. év október havában felhívást intéztem a városi tisztviselőkhöz városi tisztviselők országos egyesületének alakítására.

Felhívásom, mint tapasztaltam vegyes érzelmeket keltett. Mindössze alig akadt husz város, mely érdemesnek tartotta, hogy velem szóba álljon. — Ez megvallom elkedvetlenített, míg végre egy kis szab. kir. város tanácsa megadta a kegyelem döfést és kijelentette, hogy a városi közigazgatási tisztviselők országos egyesülése teljesen felesleges valami, mert az államosítás küszöbön van.

Ki tudja talán neki van igaza, gondolám. Tudomásul vettem és az eszmét az összes iratok kapesán mint további intézkedést nem igénylőt irattárba helyeztem; magam pedig szerényen félreálltam és figyeltem az idő nagy teleskopján keresztül, mikor jön fel a várvavárt csillag, valamely nagynevű, magas állású, tekintélyes és befolyásos férfiú személyében, aki az eszmét életre kelti és talpra segíti.

Azóta teljes négy esztendő mult el. De hiába, nem akadt senki aki a mi ügyünkkel törődött volna.

Igy hát uraim ott vagyunk ma is, ahol négy év előtt voltunk, nincs senki, aki mondaná: szeretlek gyermekem.

Mi ebből a tanulság? az, hogy a ki maga magát elhagyja, azzal az Isten nem sokat törődik. Tehát ne hagyjuk el magunkat, hanem tömörüljünk és csoportosuljunk. Én ezennel újra felveszem a mozgalom fonalát és ezuttal ez uton kérem fel az összes magyar városok tanácsait és tisztviselőit, foglalkozzanak behatóan az eszmével és értesítsenek alábbi ezimen level utján arról, vajjon óhajtlak-e a magyar városok közigazgatása és annak tisztviselői érdekét szolgáló „városi közigazgatási tisztviselők országos egyesülete“ eszméjének megvalósítását, mikor és hol óhajtlak az alakuló gyűlés megtartását.

E mozgalom programja természetesen ma is az, melyet négy év előtt felhívásomban közzétettem. Alakítsuk meg: A városi tisztviselők országos egyesületét! és legyen ez egyesületnek az a célja, hogy az ország összes városi tisztviselői egy közös táborba toborzódva, közös igyekezettel és egyesült erővel, mint egy test és lélek hasanak a városi közigazgatás kóros tünetei-nek orv slására vagy legalább is tovább terjedésének megállítására, a városi közigazgatási tisztviselők helyzetének javítására, társadalmi bajainak lehető megszüntetésére. Terjeszkedjék ki az egyesület mindenüvé, hol a magyar városok közigazgatása és azok tisztviselői érdekében tenni való mutatkozik. Legyen védője és képviselője a városi közigazgatás és tisztviselői jogos kívánalmainak.

(Pápan.)

Hazafiui üdvözlettel

Kemény Béla

Pápa rend. tan város jegyzője.

A szemlaki községi biró.

Nem hisszük, hogy volna nagy Magyarország — Szemlakot kivéve — olyan nagy, vagy akár kis községe is, ahol a községi biró, vagy bármely más előljáró, mint a magyar belügyi-közigazgatás legalsóbbrendű végrehajtó közege, hivatalosan németül, német betűkkel írja alá, vagy merné aláírni a nevét.

Mert vagy tud írni valamely községi előljáró, vagy nem. Ha nem tud, ebből az következik, hogy nem is ír alá semmit, sem a hivatalos, sem a magán életben, ha azonban tud írni, akkor legalább hivatalosan feltétlenül magyarul, magyar betűkkel írja alá a nevét, már csak azért is, mert a törvény ezt világosan megköveteli, lévén a törvénykezés és a hivatalos érintkezés nyelve Magyarországon kizárólag a magyar.

De hát mit törődik a szemlaki biró, vagy más községi előljáró — mert az aláírás szerint az is lehet — a törvénnyel, a magyar nyelvvel? — Semmit! Ismételjük: semmit. Mert ha törődnek, akkor a Balmazújváros község-előljáróságához a január hó 21-én 302 1903. szám alatt Szemlakról érkezett községi bizonyítványt Vizsotczóy József szemlaki községi előljáró, bizonyára magyarul, nem pedig németül, németbetűkkel írta volna alá.

De hát hol és mely tájékon fekszik a világnak az a Szemlak, amelynek előljárója a magyar nyelvet és törvényt teljesen mellőzve, német betűkkel meri aláírni a nevét a hivatalos közokiratnak? — úgy tudjuk, hogy nem Németországban, de meg csak nem is Ausztriában, hanem nagy Magyarország Arad vármegyéjének pécskai járásában.

Szégylje magát Söfer ur, ha öntudatos célzatossággal írta alá németül a nevét. (Mert feltehető, hogy másként, mint németül, írni sem tud.) És ha tényleg nem tud írni magyarul, akkor a szemlaki jegyző ismerje a magyar törvények szentséges tiszteletéből kifolyó hazafias kötelességének előljárója oly irányban való szigorú figyelemztetését, hogy hivatalosan vagy magyarul írja alá a nevét, vagy sehogy:

Ezzel bár igéztünk a magyar alattvaló létére hivatalos iratot németül aláíró sváb községi-előljáróval, nem állhatjuk meg, hogy fel ne hívjuk a közel 7000 lakossal biró Szemlak nagyközség jegyzőjének figyelmét arra, hogy hasonló esetek előfordulásának a jövőben okvetlenül gátat vessen. Ha pedig ő ezt megtenni hajlandó nem volna —

amit hinni nem akarunk — akkor figyelmeztetjük és komolyan felhívjuk közvetlen feletteshatóságát: a pécskai járás főszolgabíróját arra, hogy a lehető legéberebb szemmel őrkdjék a szemlaki magyar ellenes közigazgatási közegek hivatalos működése felett,

Mert a magyar állam hivatalos nyelvi egysége ellen elkövetett ilyen sértés nemcsak törvénybe ütközik, hanem mert a teljesen műveletlen sváb községi elöljáró szellemi túl fogyatozásánál fogva az ilyenekért felelősségre sem igen lévén vonható — igen könnyen kiteszi magát a törvények öreként a többi elöljárók támogatására, szellemi vezetésére rendelt községi jegyző, esetleg a felettes főszolgabíró is annak, hogy neki kell tartania a hátát — és méltán — a megsértett magyar nemzeti közérzület felháborodásából szülemelő, nem éppen a legenyhébb kifakadások elé.

Végül még csak annyit jegyzünk meg, hogy ha van a szemlaki jegyző ereiben cseppnyi magyar vér és ha Söfer tényleg célzatosan írta alá németül a nevét, akkor vagy csufosan elkergetteti ezt a magyarfaló svábot a község kormányáról, (hiszen van Szemlakon magyar ember is, aki községi elöljárónak alkalmas) vagy — ha a német aláírás tudatlanság kifolyása volt — a hasonló német aláírásoktól szigorunak eltiltja. Mert ne feledjük el, hogy a törvénynek nem csak védő, hanem büntető hatalma is van.

Glósz Gyula.

Cinka Panna.

Megszállott a tábor, leszállott az este.
Fáradt, eltörődött a hős kurucz teste,
Ledől a zöld fűre, lobogó tűz mellé,
Néz a csillagokba, szülőháza felé,
S szívét a nagy cseodben elnyomja a bánat,
Latja-e még vagy se azt a kicsiny házat?
Bebámul a tűzbe, lobogó lángjába,
Eszébe jut szegény, harcduita hazája,
Dul mind a két bánat zaklatott keblében,
S fájdalmát enyhíteni nincsen köny szemében.

Lanyha szellő száll át a bus éji tájon,
Susognak a lombok erdőn, bokron, fakon,
S lanyha szellő szárnyán, mintegy álmoképen,
Síró hegedű szó zendül meg az éjben.
Cinka Panna huzza, búbajoson, fájón,
Mintha fülemile zokogna az ágon,
Sir, ri a hegedű, mintha szive volna,
Sebet behegesztve, fájdalomt eloltva,
Sir, ri a hegedű, busan, fájón, szépen,
S köny rezdül a kurucz merengő szemében.

Elpihen a szellő, majd feltámad újra,
Másdalküld márszárnyán Cinka Panna hurja.
Hangjától felébred a szunnyadó erdő,
Ágait ingatja szabad, büszke szellő,
Bánatot hajt most a hegedű négy hurja,
Reményt önt a szivbe hegedülő ujja,
Ugy zeng a hazáról a csillagos éjben,
S remény csillága kél a kurucz szemében.

Majd szilaj harczi dal, amely hevit, éget,
Száll át a halmokon, veri fel az éjet.
Kardcsengés, hadi zúg kél a száraz fából,
Kardcsengés hallatszik mindenik szavából,
Hevitve, harsogva zendül fel az éjben,
S szilaj tűz fénye ég a kurucz szemében.

Lanyha szellő száll át a bus éji tájon,
A hegedű szava elhal lassan lágyon,
A tűz is lelohad, izzik még parázsa,
Fenn, a sötét égen csillog ezer masa.
Nincs zaj, csak a szellő susog közel-távol
Nem szól a hegedű, elpihent a tábor.

Nagy Zoltán.

Fehér rabszolga.

Az amerikai Virginia államból szinte hihetetlenül hangzó hirt ir az Am. Hirmondó, Toms Creek-en levő szénbányai számára a kompánia pár hét előtt Kósa nevű magyar alkalmazottja által New Yorkból negyvenkét magyart és tótot hozatott, kiknek két dollár ötven cent minimalis napi bért ígértek. Toms Creekbe érve azonban szomorú csalódás várta őket. Egy nyomorult viskót bocsátottak rendelkezésükre lakásul, másnap pedig szerszámot, löport és petróleumot azzal a megjegyzéssel adtak kezükbe, hogy azok negyven dollarba kerülnek és ez összeg le fog lassanként vonatni bérükből. Csakhamar azt is megtudták a szegény félrevezetett emberek, hogy a napi két és fél dollar helyett csak — 50 cent keresetük. Így soha nem lennének képesek a negyven dollárt visszafizetni, vagyis örök rabszolgaságra volnának kárhoztatva.

Nagyehezen sikerült tizenkét ily szerencsétlennek megmenekülni. Egyik menekült utóérték a tarsulat hivatalnokai, levélköztették, pénzét elvették és börtönbe vették.

A többi tizenegy fáradtságos gyaloglás után lerongyolva New-Yorkba érkezett. Közük volt a két Gyömbér fivér, Magocsai és több más.

Kivánatos volna, hogy ez emberek valamása alapján a washingtoni nagykövetség nyomban legszigorubb vizsgálatot követeljen a washingtoni kormánytól, esetleg maga küldjön ki valakit a helyszínére. Olvasóink emlékezni fognak rá, hogy két hónappal ezelőtt azzal a megjegyzéssel közöltük egy Lehoczky nevű magyarnak westvirginiai élmenyeit, hogy azokat nem tartjuk lehetségeseknek. De a Toms Creek felől érkező hírek után mindent lehetségesnek kell tartanunk és ezért ismételen sürgetjük a szigorú vizsgálatot.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Mórész Pál.

Hejh, de mennyit és mennyire átkozhattuk volna ezeket a naplopó, nyakunkon élő német és muszka ficzkokat; ha mi is legalább tiszser és még inkább nem dultuk volna az ő hazájokat... Azért is jobb az elkövetett igazságtalanságot kutatni, egyebekben bármint is veledvén.

A Heitzfele csárda előtt így szólék Buchénak:

— Czimbora! Gyerünk be, mert már én mindjárt lerogyok!

Heitz anyó, de ki akkor még maga is szép fiatal menyecske volt, engemet látván, kezeit összecsapta:

— Ó, Istenem!... Hisz, ez meg Bertha József ur!... Istenem, micsoda meglepetés lesz a városban.

Bemenvén tehát, a lóczára ültem, az asztalra borultam és úgy sirtam... Heitz anyó a palack bort gyorsan hozta a pinczéből... Buche meg a másik sarokban zokogott... Nem birtunk szóhoz jutni, midőn a rokonaink öröme gondoltunk. Az ösmerős vidéket látván felizgultunk és boldogságtól telt el a lelkünk ama gondolatra, hogy egykoron a csontunk a szülőföldi temetőben porlaoz el... És most pedig karunkba ölelhetjük a mi kedveseinket is.

Midőn kissé magunkhoz tértünk, szólítottam Buchét:

— Te menj előre... Én majd odább-

ról ballagok utánad; nehogy a feleségemet és Goulden urat erősen lepjük meg. Azután add elő, hogy a csata utáni nap sebesülés nélkül találtál... Majd hogy egyszer Párizs környékén találkoztunk... Sőt még hazafelé jövet is... Ekkor azt is hozzáteheted, hogy úgy véled, nem lehetek tavol, sőt már majd bizonyosan jövök is... Megértettél?

Értelek! szólt és poharát üritve felállott. Majd én is így járok el nagyanyámmal. Engemet jobban szeret a testvéreknél. Hozzá is küldök jelentő küldönczöt.

(Folyt köv.)

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban**. Maradék feláron.

Egy borpincze vagyis **Pincze-raktár** azonnal kiadó Széchényi-u. 27 sz. n. Ugyanott egy jó karban levő **félfedelű kocsi** és egy **használt zongora** eladó.

24 krajczár egy liter

asztali ujbör, hegyi ó bor 32 kr. Váray József kereskedésében Debreczen, piac, városi ujbérbáz.

48 hold fekete homok

föld, közel a városhoz 4 klmtrre, eladó. Értekezhetni Méliusztér 15.

70 hektoliter lehuzott

és tisztán kezelt sámsoni kerti bor eladó. Értekezhetni Méliusztér 15.

Boros pincze

kerestetik. Czim: József kir. hg. u. 41 sz.

Kiadó Kossuth-utcza

29 sz. alatt egy udvari butorozott szoba.

Hamisitványok

a gyengéi a mai kor kereskedeimének.

BATTLE AXE RUM

(THE NECTAR OF JAMAICA)

a fogalmak szerint a legtokéletesebb.

Mellőzzük

a csekély értékű utánzatokat.

Csak eredeti üvegekben Csanak József, Geréby Fülöp utódai, Kontsek Géza, Komlósy Lajos füszer és csemege kereskedéseikben kapható.

A. A. BAKER & Co. London E. C.

318—1903 sz.

Afarsangi idényre

megérkeztek a szebbnél-szebb gaze,
tülle és csipke

bálikelmék.

Sima és Brocat selymek,
Francia batisztok,
Csipkediszek és himzések,
Ajour és himzett Batisztok,
Báli virágok,
Legyezők,
Selyem és Phantasie sálók.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

3

343.

Az István gőzmalom társulat GYÁRTMÁNYAINAK ÁRJEYZÉKE

Az 1887. ápr. 18-án Bpsten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s. 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénz fizetés mellett. Zsákkal együtt. Kor. érték.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	27.80
B. " " aprószemű	26.80
O. Királyliszt	26.80
1. Lángliszt kivonat	26. —
2. Elsőrendű zsemleliszt	25.40
3. Zsemleliszt	24.40
4. Elsőr. kenyérl.	24. —
5. Közép kenyérliszt	23.40
6. Kenyérl.	22.80
7. Barna kenyérl.	21.40
7½ " " II.	20. —
8. Takarmányl.	11. —
11. Finom korpa zsákkal	8.60
11. " " zsák nélkül	8.20
12. Durva korpa zsákkal	8.60
12. " " zsák nélkül	8.20
Csirkebuza zsák nélkül	8. —
A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. sz.	70 kiló
11. 12.	50 kiló

Debeczen, 1903. február 11.

318—1903 sz.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező nagyerdei nyári lakok f. é. május 1-től bezárolag okt. 31-ig bérbe adatnak. Ajánlatok Oláh Károly tanácsnokhoz (Városház emelet 7. ajtó) f. évi márczius 25-ig a hivatalos órák alatt

tehetők, hol az árak és a szerződési feltételek felől felvilágosítás nyerhető.

Ugyanott fogadtatnak el jelentkezések a nagyerdei lawn-tennis pályák f. évi használatára vonatkozólag is a fenti határidőn belül. — Régi bérlők jogai ugy a nyári lakok, mint a tennis pályákra nézve f. évi márczius hó 10 én d. u. 5 óráig fentartatnak. **A városi tanács.**

Szépség — fiatalság.

Leichner-féle Fettpuder

Leichner-féle Hermelin és Aspasia rizspor.

Ezen hírneves arczporok a legelőkelőbb női körökben, elsőrangú művésznők között előszeretettel használtatnak, mert az arcbőrnek üde, virágzó rózsaszínt adnak és a rizspor használata észrevehetetlen. Kapható csak zárt dobozokban a gyárban Berlin Schützenstrasse 31. és minden illatszertüzletben.

L. Leichner Berlin, a kir. színház szállítója.

L. Leichner az éremkiosztó bizottságnál alelnök volt a párisi világkiállításon 1900.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeátiót is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifiola kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utólrérhetlen. A valódi Centifiola-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; v'gre pokolvar, körömméreg, körömgüles, a lábnak járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fckvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fűzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomagolással postadíjjal együtt 3 k. 50 fil. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyelünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Centifiola kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrérhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobbnem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czím:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Báli toillettek
és jelmezek
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal
kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen
Széchényi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.